ku politilise tegevusega; ta valiti maamarssaliks, mis ametist aga keeldus. 1689. a. valitakse P. liikmeks komisjoni, kes pidi kokku koguma Liivi rüütelkonna privileegid nende esitamiseks kun. Karl XI-dale, selleks, et ähvardavat maadereduktsiooni Liivimaal ära hoida. Üheskoos maanõunik L. G. Budberg'iga (vt.) kaitseb P. aa. 1690—91 Liivi rüütelkonna *corpus privilegiorum*'i Karl XI ees. Liivi saatkonna, ühtlasi P.-i seisukoht ja argumentatsioonid koonduvad selle ümber, et Liivimaa ja Rootsi vahel on ainult personaalunioon, mispärast Rootsi riigipäev ei saa end segada, nagu see sündinud oli reduktsiooniküsimuses, Liivi sisemistesse asjadesse; see oleks võimalik ainult reaaluniooni korral. Rootsi kuninga ja Liivi rüütelkonna vahel aga olevat kindel õiguslik vahekord, Liivimaa alistumine Rootsi kuningakroonile sündinud vastastikusel kokkuleppel, sel puhul kinnitatud ja antud privileege ei saavat kuningas muuta ega murda teise lepingupoole nõusolekuta. Reduktsiooni ei saavat Liivimaal läbi viia, sest et *Privilegium Sigismundi Augusti* liivimaalastele garanteerib täie valduse oma mõisate üle. *Priv. Sig. Augusti* maksvuse kohta toob eriti P. väga osavalt väiteid. Liivi saatkond ei saavutanud osaliseltki oma eesmärki, — ära hoida mõisate reduktsiooni orduajal väljaantud maadelt. Budberg ära reisinud, jäi P. veel eraisikuna Karl XI ümbrusesse, püüdes soovitavas suunas mõjustada kuningat; arvatavasti aga ei saavutanud ta tagajärgi, kuigi ta ise 1692. a. maapäeval ütles kuningalt lubaduse saanud olevat, et see reduktsiooni tagasi ei vii nendele mõisatele, mis omandatud enne Liivimaa Rootsi alla saamist; selle väljenduse eest võeti ta pärast vastutusele. Peaasjalikult P.-i mõjul, kes aru andis oma tegevusest saadikuna Karl XI juures, asus 1692. a. Võnnus peetud rüütelkonna konvent väga teravalt opositsiooni reduktsiooni vastu. Asutati omavoliliselt 4 resideeriva rüütelkonna deputaadi instituut, mis pidi olema alaline rüütelkonna võitlusorgan; selle tegevusinstruktsioon on kirjutatud P.-i poolt, samuti ka kuningale saadetud teravatooniline supliik. Selline tegevus viis Liivi maapäeva laialisaatmiseni a. 1693. P. saadetakse kuninga käsuga Soome maapakku, millest ta aga pääseb põgenedes. Supliigi allakirjutajad maanõunikud, nende hulgas ka P., tsiteeriti vastust andma Stokholmi, kuhu oli üle viidud ka protsess P.-i ja 4 teise kapteni vastu kaebuse pärast oma rügemendiülema Helmersen'i peale. P. oli, saades kutsekirja, isiklikult kohtu ette ilmunud, põgenes aga protsessi lõppu ette nähes Kuramaale. 12. XII. 1694 mõisteti P. surma 1692. a. maapäeval valearuande esitamise, maapäeva üleskihutamise pärast ülalnimetatud otsuste tegemiseks, »kaptenite mässust« osavõtu ja kindr.- kuberner Hastfer'i mõnitamise pärast. Kuramaalt siirdus P. Poola kaudu Hallesse, kus peatus pikemat aega, rändas sealt edasi ja elas vale nime all Lausanne'is ja Prangins'i lossis. Mitmel korral pöördus ta armuandmise palvetega Karl XI ja Karl XII poole; palved lükati aga kõik tagasi. 1697. a. peale otsib P. omale teenistust neis riikides, milledelt kuidagi viisi oli oodata rootsivaenlikkust. 1697. a. oli ta Brandenburgi teenistuses, lahkus aga sealt oma eestkostja Dunkelmann'i mõju kaotamisel. Saksi ooberst Fleming'i kaudu läks P.-il korda saada a. 1698 Poola kuninga »kaitset ja abiraha«. Osalt isiklikust kättemaksu-himust Rootsi vastu, osalt Liivi patriotismist, kuigi väga kitsast (P.-i patriootilised tunded puudutavad ainult Liivi rüütelkonda, isegi Riia linn on välja arvatud), juhitud P.-ile avanesid laialdase rootsivastase teotsemise võimalused puhkeva Põhja sõja tõttu. Kuigi sõda ei tekkinud ainult P.-i tegevuse tagajärjel, on tema käed algusest peale teotsemas selles suunas, ja ta isik on asjade käiku mitmeti mõjustanud. 1699. a. alul ja teiskordselt aprillis, esitas P. Poola kun. August II-le kava Rootsi vastu sõjaliselt väljaastumiseks, milles soovitatakse otsida liitu Taani, võimaluse korral Brandenburgi ja eriti Venega; ette oli nähtud ka äkiline pealetung Riiale 1699. a. lõpul. August II diplomaatilise agendina võttis P. osa Saksi liidu sõlmimisest Taani ja Venega, viibides sel otstarbel 1699. a. mais Kopenhaagenis ja nov. alul Moskvas. Arvatavasti fingeeritud volituse abil sõlmis P. Augustiga Liivi rüütelkonna nimel vormilise kapitulatsiooni 24. VIII 1699, mille järgi ta Liivimaa üle andis viimasele, välja kaubeldes laialisi privileege rüütelkonnale, isegi Riia linna kulul. 1700. a. alul viibis P. Saksi vägede juures, kes ootamatult kallale tungisid Riiale ja Liivimaale. P.-i ülesandeks oli peamiselt Liivimaa rüütelkonna õhutamine Rootsist loobumiseks, mis ebaõnnestus. Aprillist 1700 peale oli P. lühikest aega ka nende vägede juhatajaks. Peale ebaõnnestunud sõjakäiku ütles 1700. a. suvel Liivimaa rüütelkond end kindr.-kub. Dahlberg'i (vt.) survel lahti P.-ist, mis viimaselt võimaluse võttis edaspidi rüütelkonna nimel opereerimast. 1701. a. alul viibis P. August II kokkusaamise juures Peeter I-ga Birsenis.

1702. a. siirdus P. omal soovil Peeter I teenistusse, kus ta peale oma eriala — diplomaatia — abiks oli tsaarile välismaalaste hankimises viimase teenistusse, sõjavägede organiseerimises, administratiivsel alal jne. Mais 1702 lahkus P. Moskvast, kus ta üle kuu aja